

VANTAA ENERGIA SÄHKÖVERKOT OY:N LAUSUNTO KANTAVERKON KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA 2026–2035

Vantaan Energia Sähköverkot kiittää mahdollisuudesta kommentoida Fingridin kantaverkon kehittämissuunnitelmaa. Suunnitelma tarjoaa näkymän sähköjärjestelmän muutoksiin ja kantaverkon kehitystarpeisiin.

Vantaalla sähkönkulutus kasvaa voimakkaasti erityisesti kaukolämmön sähköistymisen ja uusien teollisten toimijoiden myötä. Fingridin rajoitteet ovat laajentuneet Etelä-Suomessa, mutta rajoitteet osuivat erityisesti Vantaalle.

Suunnitelmassa esitetyt toimenpiteet eivät riitä vastaamaan pääkaupunkiseudun nopeasti kasvavaan sähkönkulutukseen. Kehittämissuunnitelmasta puuttuu oikeastaan kaikki pääkaupunkiseudun kehittämistoimenpiteet. Nämä tulee kuvata riittävällä tarkkuudella. Fingridin tulee tehdä merkittävästi suunnitelmassa esitettyä enemmän kantaverkon investointeja pääkaupunkiseudulla, jotta alueen sähköjärjestelmä kykenee tukemaan ilmastotavoitteita, kaukolämmön sähköistymistä sekä uusien toimijoiden verkkoon liittämistä.

1 Kehittämissuunnitelman tausta ja velvoitteet

Sähkömarkkinalain (588/2013) 19 § mukaan kantaverkonhaltijalla on velvollisuus kehittää verkkoa siten, että se täyttää asiakkaiden kohtuulliset tarpeet sähkön siirtoon ja liittämiseen. Kehittämissuunnitelman tulee kuvata, miten verkkoa kehitetään pitkäjänteisesti ja järjestelmällisesti vastaamaan tulevaisuuden siirtotarpeita ja varmistamaan toimitusvarmuus muuttuvassa toimintaympäristössä.

Fingridin kehittämissuunnitelmassa todetaan, että suunnitelma perustuu asiakastarpeisiin ja tähtää siihen, että kantaverkko kykenee vastaamaan myös korkeimman kulutusskenaarion mukaisiin tarpeisiin. Tämä tarkoittaa, että suunnitelmassa pyritään mahdollistamaan myös potentiaalisten uusien merkittävien kulutus- ja tuotantokohteiden liittäminen verkkoon.

Merkittävä potentiaali kulutuksen kasvusta tulee kaukolämmön ja teollisuuden sähköistymisestä sekä datakeskuksista. Useat datakeskus- ja teollisuustoimijat ovat erityisen kiinnostuneita pääkaupunkiseudusta. Nykyiset Fingridin siirtokapasiteetin rajoitteet kuitenkin ohjaavat toimijoita muille alueille, joissa syntyvää hukkalämpöä ei voida hyödyntää kaukolämpöverkossa, mikä heikentää energiatehokkuutta ja alueellista synergiaa.

Näkemyksemme mukaan kehittämissuunnitelma ei vastaa riittävästi ennustettuihin asiakastarpeiden kasvuun pääkaupunkiseudulla. Kantaverkon kehittämisessä tulee huomioida alueen erityispiirteet ja varmistaa, että investoinnit tukevat sekä ilmastotavoitteita että alueellista elinvoimaa.

2 Kantaverkon rooli pääkaupunkiseudulla

Kantaverkko pääkaupunkiseudulla koostuu 400 kV johdoista sekä 400/110 kV muuntoasemista. Pääkaupunkiseudun 400 kV verkko on keskeinen osa kantaverkon pääsiirtoyhteyksiä, joiden kautta sähköä siirretään myös Suomen ja Viron välillä. 400/110 kV muuntoasemien kautta syötetään useampia jakeluverkkoyhtiöitä. Tämän verkon kehittäminen kuuluu Fingridin vastuulla.

Fingridillä on merkittävä rooli verkkojen kehittämisessä pääkaupunkiseudulla, sillä kantaverkko syöttää useita eri toimijoita, joten Fingridillä on ainoastaan kokonaisnäkemys asiakastarpeiden kehittymisestä ja kehitystarpeista. Tämän vuoksi Fingridin tulee laatia vähintään 10 vuoden selkeä ja ennakoiva suunnitelma siitä, miten eri skenaarioihin vastataan pääkaupunkiseudulla.

Jakeluverkkoyhtiöiden on haastavaa tehdä pitkän aikavälin investointi- ja kehityssuunnitelmia, mikäli ne eivät tiedä, mistä kantaverkon muuntoasemasta ja milloin kapasiteettia on saatavilla. Ennakoitava ja läpinäkyvä suunnittelu on edellytys alueen asiakastarpeiden täyttämiseksi ja sähköjärjestelmän tehokkaalle kehittämiselle.

3 Kantaverkon kehittämissuunnitelma pääkaupunkiseudulla 2026–2035

Kantaverkon kehitystarpeita pääkaupunkiseudulla on työistetty yhteistyössä Fingridin ja jakeluverkkoyhtiöiden kanssa. Yhteistyön tuloksena on tunnistettu merkittävä määrä investointitarpeita. Kehittämissuunnitelman luonnoksessa ei kuitenkaan esitetä kaikkia investointeja, jotka ovat välttämättömiä jo sovittujen asiakashankkeiden liittämiseksi. Lisäksi suunnitelmasta puuttuu konkreettinen esitys siitä, miten todennäköiset ja potentiaaliset hankkeet tullaan liittämään verkkoon.

Kehittämissuunnitelmassa on muilla alueilla Suomessa esitetty alueellisia suunnitelmia kulutuksen tai tuotannon kasvun tueksi, jotka osa perustuu potentiaalsiin hankkeisiin. Pääkaupunkiseudun osalta kehittämissuunnitelma ei sisällä toimenpiteitä sovittujen asiakashankkeiden liittämiseksi puhumattakaan todennäköisistä ja potentiaalisista asiakashankkeista. Pääkaupunkiseudun osalta suunnitelma jää selvästi riittämättömäksi.

Sovittujen asiakashankkeiden edellyttämät investoinnit

Seuraavat investoinnit ovat välttämättömiä jo sovittujen asiakashankkeiden toteuttamiseksi. Lihavoidut kohteet sisältyvät suunnitelmaluonnokseen:

400 kV johtoja

- **Länsisalmi-Vanhakaupungin 400 kV kaapeli viimeistään 2026**
- **Anttila-Länsisalmi 2. 400 johto viimeistään 2029–2030**
- Länsisalmi-Vanhakaupungin 2. 400 kV kaapeli viimeistään 2029–2030

Muuntoasemat

- Tammiston kolmannen päämuuntajan lisääminen viimeistään 2026
- Vanhakaupunkiin kahden päämuuntajan lisääminen:
 - Ensimmäinen viimeistään 2026
 - Toinen viimeistään 2029–2030

Todennäköisten asiakashankkeiden liittäminen

- Länsisalmen 110 kV kytkinlaitos viimeistään 2029–31
- Muuntokapasiteetin kasvattaminen vähintään 2–3 x 400 MVA muuntajalla viimeistään 2029–31
- Mahdollisesti uusi 400 kV yhteys

Potentiaaliset hankkeet voivat vaatia edelleen lisäinvestointeja.

Yhteenveto

Suunnitelmaluonnoksesta puuttuu merkittävä osa investoinneista, jotka on yhteistyössä tunnistettu. Ymmärrämme, että investointisuunnittelu on monilta osin vielä varhaisessa vaiheessa, eikä Fingrid välttämättä voi nimetä kaikkia yksittäisiä investointeja. Samalla tunnistamme, että koko Suomen kattavassa suunnitelmassa on haasteellista esittää kaikki alueelliset tarpeet.

Nykyinen epäselvyys suunnitelmissa kuitenkin vaikeuttaa asiakashankkeiden liittämistä, hidastaa jakeluverkkojen kehittämistä ja voi johtaa epäoptimaalisiin ratkaisuihin. Fingridin tulee esittää pääkaupunkiseudulle vähintään 10 vuoden kehittämissuunnitelma, joka sisältää riittävän tarkat ja konkreettiset toimenpiteet eri skenaarioiden toteuttamiseksi.

4 Lopuksi

Fingridin kehittämissuunnitelmaluonnos ei tällä hetkellä täytä Fingridin omia periaatteita läpinäkyvästä ja ennakoivasta verkon kehittämisestä. Vaikka suunnitelmassa on tunnistettavissa oikeansuuntaisia lähtökohtia, pääkaupunkiseudulle tulee esittää kehittämissuunnitelmassa huomattavasti konkreettisempi ja pitkäjänteisempi suunnitelma, joka vastaa alueen kasvaviin asiakastarpeisiin ja tukee energiasiirtymää.

Vantaan Energia Sähköverkot kiittää Fingridiä mahdollisuudesta lausua kehittämissuunnitelmasta. Toivomme, että yhteistyö jatkuu tiiviinä ja rakentavana, jotta pääkaupunkiseudun sähköjärjestelmä voidaan kehittää vastaamaan tulevaisuuden tarpeita tehokkaasti ja kestävästi.

Vantaalla 3.10.2025

VANTAAN ENERGIA SÄHKÖVERKOT OY

kehitys

Juho Paloposki

kehityspäällikkö